

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego 2025/26

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Retoryka i erystyka
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Rhetoric and Eristics
Kierunek studiów	Dziennikarstwo i komunikacja społeczna
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	I stopnia
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Nauki o komunikacji społecznej i mediach
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Maria Joanna Gondek
---	---------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
Ćwiczenia	30	III	2

Wymagania wstępne	Zainteresowanie sztuką retoryki
-------------------	---------------------------------

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Nabycie znajomości kanonu retorycznego i oratorskiej metodyki retorycznej
C2. Nabycie umiejętności budowania wypowiedzi i prowadzenia argumentacji retorycznej
C3. Odkrycie zasad funkcjonowania erystyki i technik erystycznych w dyskursie społecznym

Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student charakteryzuje wybrane szczegółowe problemy i zjawiska dotyczące funkcjonowania perswazji retorycznej oraz dyskursu erystycznego	K_W06
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi posługiwać się posiadaną wiedzą z zakresu retoryki i erystyki do kształtowania przekazów i dyskursu w komunikacji społecznej	K_U03
U_02	Student korzysta z zasad retoryki, w szczególności argumentacji retorycznej do prowadzenia krytycznej dyskusji i diagnozuje techniki erystyczne	K_U06

III. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Zadania oratorskie składające się na kanon retoryczny:
 - A. Sztuka inwencji
 - B. Sztuka kompozycji
 - C. Sztuka stylistyki
 - D. Sztuka pamięci
 - E. Sztuka wypowiedzi wobec audytorium
2. Zasady i techniki realizacji wypowiedzi ustnych i pisemnych zgodnie z metodyką retoryczną
3. Reguły posługiwania się krytyczną argumentacją retoryczną
4. Formy perswazji retorycznej: logos, ethos, pathos w wypowiedziach
5. Charakterystyka podstawowych chwytów erystycznych
6. Analiza technik obrony przed chwytami erystycznymi
7. Przygotowanie tekstu do publicznego wygłoszenia przed audytorium zgodnie z zasadami retoryki

IV. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
WIEDZA			
W_01	Wykład konwersatoryjny, dyskusja moderowana	zaliczenie pisemne obserwacja	protokół z zaliczenia protokół z dyskusji
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	wykład konwersatoryjny, dyskusja moderowana metoda pokazowa	zaliczenie ustne obserwacja obserwacja/zaliczenie ustne	protokół, protokół z dyskusji, protokół z realizacji zadania pokazowego
U_02	wykład konwersatoryjny dyskusja moderowana metoda pokazowa	zaliczenie ustne obserwacja obserwacja/zaliczenie ustne	protokół, protokół z dyskusji, protokół z realizacji zadania pokazowego

V. Kryteria oceny, wagi...

Kryteria oceny końcowej:

Ocena końcowa uwzględnia:

- wynik zaliczenia ustnego: na podstawie zdobytej wiedzy i przeprowadzonego zadania pokazowego (80%)
- aktywności podczas ćwiczeń pracy grupie (20%)

0 – 50%: niedostateczny

51 – 60%: dostateczny

61 – 70%: dostateczny plus

71 – 80%: dobry

81 – 90%: dobry plus

91 – 100%: bardzo dobry

VI. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30h
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30 h

VII. Literatura

Literatura podstawowa
<p>Cz. Jaroszyński, P. Jaroszyński, <i>Kultura słowa. Podstawy retoryki klasycznej. Teoria i ćwiczenia</i>, Szczecinek 2008</p> <p>P. Kutnyj, <i>Szkoła retoryki. Jak przekonująco przemawiać, dyskutować i pisać</i>, Gliwice 2024</p> <p>P. Tkaczyk, <i>Narratologia</i>, Warszawa 2017</p> <p>B. M. Gavarelli, <i>Podręcznik retoryki</i>, tłum. M. Ryszka-Kurczab, Kraków 2023</p>
Literatura uzupełniająca
<p>Wielkie mowy historii, t. 1-4, red. W. Władyka, Warszawa 2006</p> <p>M. Korolko, <i>Przekonuj i daj się przekonać, Dialektyka, retoryka i erystyka z ćwiczeniami</i>. Skrypt, Piotrków Trybunalski 2003</p> <p>M. Kochan, <i>Pojedynek na słowa. Techniki erystyczne w sporach publicznych</i>, Warszawa 2007</p> <p>K. Obremski, <i>Retoryka dla studentów historii, politologii i dziennikarstwa</i>, Toruń 2004</p> <p>Ćwiczenia z retoryki, red. M. Barłowska, M. Załęska, A. Budzyńska-Daca, Warszawa 2012</p> <p>A. Budzyńska-Daca, J. Kwosek, <i>Techniki erystyczne w sporach publicznych</i>, Warszawa 2009</p>